

siger den højtærede Udenrigsminister, det gør ikke noget, retligt set, thi ifølge Pariserfredens sidste Stykke og den særlige Konvention, der gaar ind som Led i Pariserfredens sidste Stykke, har Rusland forpligtet sig til at efterkomme Frankrigs Ønsker om ikke at skabe noget militært Etablisement paa Aalandsøerne eller foretage nogen Art af Befæstelser paa disse Øer. Men som bekendt blev der under Forhandlingerne i 1908 mellem Østersøstaterne om Afslutning af en Konvention om status quo i Østersøen udtrykkeligt paa den daværende russiske Statsmand Hr. Isvolskys Initiativ føjet et Memorandum til denne Konvention, gaaende ud paa, at Staternes Forpligtelse til at sikre hinanden status quo ved Østersøens Bredder vedrørte Staternes Integritet, men den vedrørte ikke deres Højhedsret over deres egne Territorier, og denne Bestemmelse blev udtrykkelig sat ind paa russisk Initiativ netop med Henblik paa Aalandsøerne, fordi man gerne vilde aabne sig en Adgang til i paakommande Tilfælde at kunne mildne Virkningen af Pariser-Konventionens Bestemmelser. Og naar nu den højtærede Udenrigsminister insisterer paa, at Rusland er bundet ved Pariser-Konventionens Bestemmelser, saa vil jeg spørge ham, i hvilken Grad han mener, at dette Memorandum — naar han mener, at den nuværende Bolschevikregering i Rusland er bundet ved Pariser-Konventionen — har nogen Betydning for Ruslands Forhold til dette Spørgsmaal.

Endvidere vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa Bestemmelsen i Artikel 8, som den højtærede Udenrigsminister var inde paa. Der staar der, at „Bestemmelserne i nærværende Konvention vedbliver at være gældende, uanset de Forandringer, den nuværende status quo i Østersøen maatte undergaa.“ Hvor meget er denne Bestemmelse i Virkeligheden værd, thi Garantitraktaten om Opretholdelsen af status quo i Østersøen er jo gjort grundig illusorisk ved den Forandring, der siden har fundet Sted i de til Østersøen grænsende Territorier. Danmark har faaet Nordslesvig, Polen har faaet Adgang til Danzig, og Østersøstaterne er dannet ved Østersøen. Her er Forholdet altsaa det modsatte af det, som Konventionen tilsigtede. Konventionen vilde, at de Forandringer i status quo, som var i Strid med Konventionen, skulde være uden Betydning, uden Retsgyldighed, men Forholdet blev lige det omvendte: det var Konventionen, der blev uden Gyldighed, fordi der skete Forandringer i status quo;

og kan det ikke siges om Artikel 8 her, at Forholdet vil blive i paakommande Tilfælde ganske det samme for denne Artikels Vedkommende: at den i Virkeligheden intet som helst er værd, men kun vil vise sig at være en Forskrift paa Papiret.

Det ærede Medlem Hr. Moltesen var ogsaa i høj Grad inde paa Spørgsmaalet om Omfanget af den Garantiforpligtelse, Danmark har paataget sig, og det ærede Medlem fremsatte et Synspunkt, jeg synes var noget varierende. Jeg er ikke ganske klar over, hvorledes det ærede Medlem opfattede Forholdet. Det ærede Medlem sagde først, at Danmark har paataget sig en Garantiforpligtelse, men den er ikke bindende for det, medmindre dets Repræsentant i Raadet samtykker i, at der skal træffes aktive Foranstaltninger til Opretholdelse af Neutraliteten paa Aalandsøerne. Men, siger det ærede Medlem, der er dog Tilfælde, hvor Danmark er politisk, nationalt æresforpligtet, det kan vi ikke komme udenom. Og dernæst siger han: vor Garantipligt er en saadan, som vi selv forstaar den. Naar en traktatmæssig Garantipligt er saadan og udelukkende saadan, som en Stat selv suverænt ønsker at fortolke den, ser sin Fordel ved at fortolke den, saa er den traktatmæssigt, juridisk set gjort fuldkommen illusorisk. Jeg vil gerne have den højtærede Udenrigsministers Udtalelser om, hvorledes han forstaar Omfanget af denne Garantiforpligtelse.

Jeg for mit Vedkommende vil stemme for denne Traktats Ratifikation med Ønsket om, at den maa bidrage til at sikre og betrygge Freden og det gode Forhold mellem Staterne ved Østersøen, det Hjørne af Europa, hvor maaske mere end de fleste andre Steder den storpolitiske Tamp brænder og vil komme til at brænde i Fremtiden, men jeg vil ogsaa gøre det i Erkendelse af, at den danske Regering ved at undertegne denne Traktat har paataget sig — og har erkendt det rimelige i som Dørvogter ved Østersøen at maatte være med til — at bidrage til Fredens Opretholdelse i disse Egne, og at bære sin Del af Byrden ved Opretholdelsen af Neutraliteten i de paagældende Territorier i Østersøen.

Udenrigsministeren (Harald Scavenius): Idet jeg for øvrigt takker for den velvillige Modtagelse, som dette Forslag til Rigsdagsbeslutning har faaet i dette høje Ting, skal jeg bemærke, at Diskussionen har nærmest drejet sig om § 7,